

ویژگی های اقیانوس ها و دریا ها

هدف کلی :

آشنایی با ویژگی های آب اقیانوس ها و دریاها و حرکات آن ها

هدفهای جزئی :

آشنایی با چگونگی پراکندگی اقیانوس ها و دریاها و حرکت آن ها
آشنایی با ترکیب مواد آب اقیانوس ها و دریا ها
آشنایی با جزر و مد و آثار آن
آشنایی با جریان های اقیانوس ها
آشنایی با اشکال ناهمواری های کف اقیانوس

دانش آموز گرامی یک بار دیگر به کره ی جغرافیایی توجه کنید .

۲۹ درصد سطح زمین را خشکی ها در بر گرفته اند . چند درصد دیگر را آب های اقیانوس و دریاها پوشانده اند؟

اقیانوس های جهان عبارتند از :

اقیانوس آرام ، اطلس ، هند ، منجمد شمالی ، منجمد جنوبی

- اقیانوس آرام بزرگترین اقیانوس روی زمین است که حدود $\frac{1}{3}$ کره ی زمین را دربرمی گیرد.

در درون آب دریاها و اقیانوس ها مواد مختلفی یافت می شود بعضی از این مواد توسط رود ها از سطح خشکی به آب دریاها و اقیانوس ها آورده می شوند .

و بعضی دیگر از طریق کوه های آتش فشانی داخل اقیانوس وارد آب اقیانوس ها می شود.

از مهم ترین مواد موجود در آب دریاها و اقیانوس ها که در زندگی جانوران و گیاهان اهمیت بسیاری دارند نمک طعام و گاز اکسیژن است
 در بعضی از کشور های مجاور دریاها و اقیانوس ها که مردم برای مصارف مختلف به مقدار کافی آب شیرین در اختیار ندارند آب شور دریا را با روش های مختلف سنتی یا با فناوری جدید شیرین و قابل مصرف می کنند .
 انسان از نمک های موجود در آب اقیانوس ها و دریاها و نیز از منابع زیر بستر دریا به ویژه نفت و گاز استفاده می کنند .

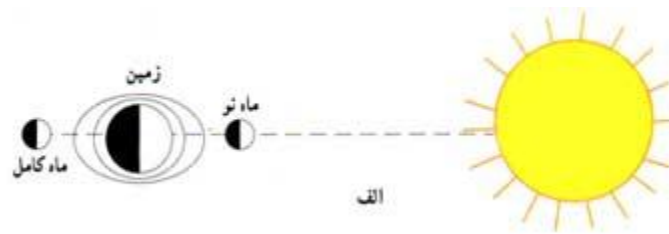

جزر و مد :

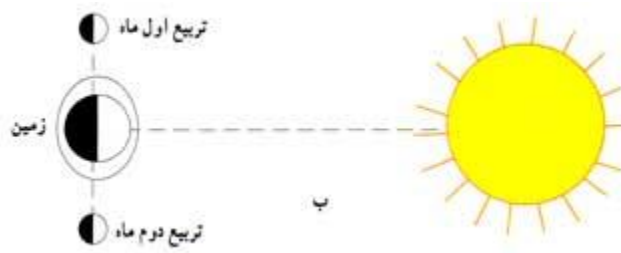
تعریف : بالا آمدن آب اقیانوس و دریا را مد و پایین آمدن آن را جزر گویند .

علت جزر و مد : نیوتن در قرن هیجدهم ثابت کرد که جزر و مد در اثر نیروی جاذبه ی ماه اتفاق می افتند .

به طور متوالی در هر شبانه روز و هر بار چرخش زمین به دور خود ، دو مرتبه جزر و مد اتفاق می افتد .

بالاترین حد جزر و مد

پایین ترین حد جزر و مد

جریان های دریایی :

تعریف : در اقیانوس ها هم مانند خشکی ها ، رود هایی جریان دارند که به آن ها جریان های دریایی (اقیانوسی) می گویند .

جریان های آب گرم از نواحی گرم استوایی به سمت قطب در حرکت اند و در مقابل جریان های آب سرد نیز از نواحی قطبی به سوی آب های گرم استوایی حرکت می کنند . و آب و هوای سواحل اطراف خود را تحت تأثیر قرار می دهند .

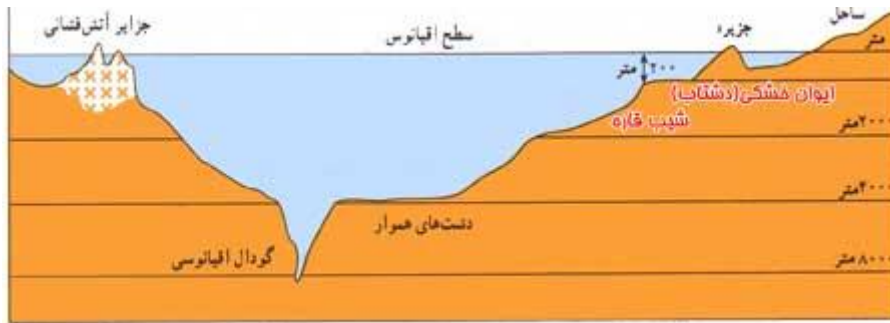

امواج:

آب دریاها و اقیانوس ها بر اثر اختلاف فشار هوا و وزش باد به شکل موج به جنبش در می آید امواج در وسط دریا فقط در جای خود بالا و پایین می رود ولی در کنار سواحل باد پیوسته آب را به جلو می راند و قله ی موج به سمت ساحل منحرف می شود . ضربات امواج در تخریب و فرسایش سواحل نقش مهمی دارند .

شکل ناهمواری های کف اقیانوس ها :

نتایج تحقیقات اقیانوس شناسان نشان می دهد که در بستر و کف اقیانوس ها اشکال گوناگونی از ناهمواری ها وجود دارد به این تصویر نگاه کنید .

ایوان خشکی (دشتاب) :

کم عمق ترین بخش اقیانوس است و با شیبی ملایم از نزدیکی ساحل اقیانوس تا عمق ۲۰۰ متری ادامه می یابد .

شیب قاره :

قسمت شیب‌داری که بعد از دشتاب قرار گرفته و تا عمق حدود ۲۰۰۰ تا ۵۰۰۰ متر ادامه می یابد .

گودال اقیانوس :

در کف اقیانوس ها دره ها و شکاف های طولانی و باریکی به نام گودال وجود دارد که ژرفای آن بسیار زیاد است .

برخی از اثرات جریان های دریایی (اقیانوس) :

جریان های اقیانوسی تأثیر زیادی بر آب و هوا ی سواحل دارند . میزان تأثیر آن ها به سردی یا گرمی آب بستگی دارد . جریان های آب گرمی که از استوا به قطب می آیند ، سواحل اطراف خود را از سایر مناطق هم عرض خود گرم تر می کنند . جریان های آب سردی که از قطب به سمت استوا می آیند ، محدوده های ساحلی را از مناطق هم عرض خود خنک تر می کنند .

جریان های اقیانوسی اختلاف فیزیکی را تا حدود زیادی تعدیل می کنند و در زندگی موجودات آبی نقش مهمی دارند . جریان آب سطحی وقتی به پایین می رود ، اکسیژن را به لایه های عمیق می رساند ، جریان هایی که از عمق به سطح اقیانوس می رسند ، فسفر و املاح اذت دار را از اعماق به سطح اقیانوس منتقل می کنند و باعث رشد گیاهان و جانوران در لایه های سطحی آب می شوند .

آدرس لینک صفحه : www.amozeshelmi.ir/joghrafi/3/13/joghrafi-3-13.htm

اجرا و پشتیبانی توسط مؤسسه فناوری اطلاعات کاشف